

**A tudományos osztály munkájának rövid összefoglalása
(1-2, oldal, szóközök nélkül összesen 6000 n terjedelemben) a fenti
szempontrendszer szerint összefoglaló akadémiai dokumentumok számára
(közgyűlési összesítő beszámoló, kormánytájékoztató, országgyűlési
beszámoló, egyéb)**

Összesítő és számszerű adatok:

A rövid összefoglaló tartalmazza az osztály, a vezetés (osztályelnök és osztályelnök-helyettesek) nevét, a bizottságok, a megtartott osztályülések és egyéb rendezvények, az MTA doktori eljárások, a felvett új köztestületi tagok, az osztály által támogatott/megjelentett kiadványok számát.

Kiemelt események eredmények, kapcsolatok:

(célszerű kitérni a kiemelt események, eredmények esetleges társadalmi, gazdasági hasznosulására, sajtó visszhangjára)

A legfontosabbnak tartott 1-3 osztályrendezvény rövid leírása: címe, a szervezők (partnerintézmények megnevezése), a rendezvény témája, legfontosabb eredményei, látogatottsága, sajtóvisszhangja.

Az osztály által legfontosabbnak tartott 1-3 legfontosabb egyéb, az MTA közfadataihoz kapcsolódó jelentős siker, eredmény rövid bemutatása, külön kitérve, ha van ilyen, annak gazdasági, társadalmi hasznosulására. (szabadalmak, véleményezési, szakértői feladatok, állásfoglalások stb.).

Az osztály által legfontosabbnak tartott 1-3 nemzetközi, vagy hazai kapcsolat, együttműködés bemutatása.

Alapadatok	
Osztályelnök:	Fésüs László, az MTA rendes tagja 2020 szeptemberéig Lénárd László, az MTA rendes tagja 2020 októberétől
Osztályelnök-helyettes(ek):	Erdei Anna, az MTA rendes tagja 2020 szeptemberéig Buday László, az MTA rendes tagja 2020 októberétől
Tudományos bizottságok száma:	4 tudományos, 5 osztályközi tudományos, 2 osztályközi állandó bizottság
Osztályülések száma:	6 ülés jelenléti, vegyes vagy online formában és 2 távollévők közötti elektronikus szavazás előzetes írásbeli véleménynyilvánítással
Osztályrendezvények száma:	8 db, ebből 4 MTÜ-rendezvény
Az Osztály által felvett köztestületi tagok száma:	41 fő
Az Osztály által támogatott könyvek száma:	4 db
Az Osztály által támogatott folyóiratok száma:	12 db

Az Osztály közreműködése doktori eljárásokban:	10 habitusvizsgálat, 7 védett doktori ügy, 7 címodaitélés
Kiemelt rendezvények, események, kapcsolatok bemutatása:	
A legfontosabb 1-3 osztályrendezvény bemutatása	A mikrobiológiai szakterületen továbbra is megrendezésre kerülnek olyan tudományos ülések, amelyek egyúttal a tudományos továbbképzés szerepét is betöltik (Lányi és Virologiai Nap). A cél olyan alkalmak megszervezése, ahol a továbbképzés vizsgával zárul és a megfelelő szakterületen kreditpont értéke is van. Lányi Béla Tudományos Nap - akkreditált továbbképzés 2020. február 19. Nemzeti Népegészségügyi Központ, Fodor József terem A Nemzeti Népegészségügyi Központ, az MTA Biológiai Tudományok Osztálya Mikrobiológiai Osztályközi Tudományos Bizottsága és a Magyar Mikrobiológiai Társaság közös rendezvénye. Virologiai Nap - akkreditált továbbképzés 2020. június 25. online előadássorozat A Nemzeti Népegészségügyi Központ, az MTA Biológiai Tudományok Osztálya Mikrobiológiai Osztályközi Tudományos Bizottsága és a Magyar Mikrobiológiai Társaság közös rendezvénye. Az „Immunológia Napja” című program az elmúlt években komoly népszerűsége tett szert a fiatalok körében. Az immunológia nemzetközi napja alkalmából hagyományosan áprilisban rendezett eseményt idén kivételesen novemberben, a Magyar Tudomány Ünnepe programsorozat keretében tartották az MTA Szegedi Területi Bizottsága székházában. Diákok az Akadémián - Immunológia Napja 2020. november 12. 14:00, MTA SZAB Székház, online előadássorozat Az Osztály javaslatára 2 kiemelt előadásra is sor került a Magyar Tudomány Ünnepe a COVID-19 járvánnyal kapcsolatban. Az előadók átfogó képet nyújtottak a legfrissebb kutatási eredményekről, a védekezési mechanizmusokról, valamint a terápiás lehetőségekről és a vakcinák jelentőségéről. Mit tanultunk a koronavírus járványból? – kutatás, védekezés, terápia

	2020. november 4. 18:00, előadás élő közvetítéssel Jakab Ferenc PhD tanszékvezető egyetemi tanár (Pécsi Tudományegyetem, Szentágotthai János Kutatóközpont) kiemelt tudományünnepi előadása. Megtekintések száma az MTA Youtube csatornáján: 18 000. COVID-19; vakcinák, tesztek és protesztok 2020. november 16. 18:00, kerekasztal-beszélgetés élő közvetítéssel Résztvevők: Falus András akadémikus, Buzás Edit akadémikus, Moldvay Judit PhD, Sarkadi Balázs akadémikus Moderátor: Prohászka Zoltán, az MTA doktora Megtekintések száma az MTA Youtube csatornáján: 3 300.
A legfontosabb MTA közfeladataihoz kapcsolódó, 1-3 jelentős siker, eredmény rövid bemutatása	Az Akadémia tisztújító Közgyűlése az MTA elnökévé választotta Freund Tamás akadémikust, főtitkárhelyettesé Erdei Anna akadémikust, valamint az Elnökség élettudományi szakterületeket képviselő tagjává Szathmáry Eörs akadémikust. Az Osztály támogatásával lezárult a Bioinformatikai Osztályközi Állandó Bizottság átalakulása tudományos bizottsággá. Az osztálytagok közül többen is aktívan részt vettek a COVID-19 vírussal kapcsolatos akadémiai kommunikációban, köztük Falus András akadémikus, Sarkadi Balázs akadémikus, valamint Váradi András, az MTA doktora. Csorba Gábor közgyűlési képviselő a júniusi osztályülésen ismertette előterjesztését a Magyar Természettudományi Múzeum integrációjáról a DiSSCo (Distributed System of Scientific Collections) európai kutatási infrastruktúrába. Az Osztály nyílt szavazással, egyöntetűen támogatta a Magyar Természettudományi Múzeum azon törekvését, hogy integrálódjék a fenti szervezetbe. Az NKFIH-OTKA pályázatok elbírálása körül kialakult helyzetre vonatkozóan az osztály állásfoglalást adott ki: „Az MTA Biológiai Tudományok Osztálya elfogadhatatlannak tartja a tudományfinanszírozással kapcsolatos szakmai döntések (rangsorok) bármilyen felülbírálatát, történjen az politikai, ideológiai, vagy akár személyes okból. Az Osztály felszólítja az NKFIH és az ITM apparátusát, hogy a jövőben az ilyen természetű beavatkozástól az ország tudománya

	érdekében tartózkodjon.” Az Osztályon a tudományos és osztályközi tudományos bizottságok összeállították az elmúlt 30 év legfontosabb eredményeit tartalmazó szakterületi összefoglalókat, „A magyar tudományos kutatás kiemelkedő eredményei a rendszerváltástól napjainkig (1989-2019)” című MTA kiadványhoz.
A legfontosabb 1-3 nemzetközi, vagy hazai kapcsolat, együttműködés bemutatása	Az Osztály 8 nemzetközi tudományos szervezetben képviseli az Akadémiát a biokémia – molekuláris biológia, biofizika, hidrológia, ökológia és az idegtudományok területén. A hazai tudományos társaságok támogatása lehetővé teszi konferenciák, tudományos előadói ülések szervezését külföldi előadók meghívásával. A Magyar Mikrobiológiai Társaság a szakterületileg illetékes tudományos bizottsággal karöltve akkreditált továbbképzéseket tart. A Magyar Immunológiai Társaság és az Immunológiai Osztályközi Tudományos Bizottság felelős az Immunológia Napja szakmai programjának összeállításáért.
Rövid összefoglaló, az év értékelése	
A beszámoló rövid 5-10 soros összefoglalása (kommunikációs záradék):	A Biológiai Tudományok Osztálya a járványügyi helyzet ellenére is megtartotta osztályülései és tudományos ülései többségét. 6 osztályülés jelenléti, vegyes vagy online formában és 2 távollévők közötti elektronikus szavazás formájában került megrendezésre előzetes írásbeli véleménynyilvánítás lehetőségével. Az üléseken színvonalas tudományos előadások hangzottak el. Az Osztály 41 új köztestületi tag felvételéről döntött, 10 MTA doktori címmel kapcsolatos habitusvizsgálatot és 7 doktori védést véleményezett. Támogatásával több könyv és folyóirat kiadására is sor került. Az Osztály tudományos előadásai a mikrobiológia és az immunológia területét ölelték fel, illetve a COVID-19 járvánnyal kapcsolatban kerültek megrendezésre. Az Osztály az év során többször is érintette a Magyar Természettudományi Múzeum költöztetésének kérdéskörét. Az NKFIH-OTKA pályázatok elbírálása körül kialakult helyzetre vonatkozóan fontos állásfoglalást adott ki. Az osztálytagok munkájának köszönhetően a nemzetközi és a hazai tudományos szervezetekkel való kapcsolat továbbra is értékeremtő maradt.

Az Akadémia közfeladatai - MTA Törvény 3. § (1)-(5)

1. A tudományok művelésének, a tudományos kutatások végzésének, a tudományos könyv- és folyóirat-kiadásnak a támogatása -
3. § (1a) 2. Tudományos minősítési rendszer működtetése (egyéni és intézményi)
3. § (1c) 3. A világban folyó és a hazai tudományos kutatások eredményeinek és irányainak rendszeres értékelése és javaslatok tétele
3. § (1d) 4. Szakmai vélemény adása – tudományos tanácsadás - az Országgyűlés vagy a Kormány kérésére 3. § (1e) 5. A magyar nyelv fejlődésének és a tudomány magyar nyelven történő művelésének elősegítése
3. § (1f) 6. A tudományos közélet tisztaságának, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságának védelme
3. § (1g) 7. Kapcsolattartás és megállapodások hazai, külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel –
3. § (1h) 8. Kapcsolattartás a külföldön élő magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások művelőivel, a határon túli magyar tudományosság támogatása
3. § (1i) 9. Tudományos programok, konferenciák szervezése, pályázatok kiírása
3. § (1j) 10. A tudományos kutatások eredményei társadalmi és gazdasági hasznosításának elősegítése
3. § (1k) 11. Tudományos kutatócsoportok fenntartása felsőoktatási intézményekben, közgyűjteményekben, (főhivatású kutatóintézményekben), közreműködés az oktatásban, doktori (PhD) képzésben
3. § (1l) 12. A tudományos utánpótlás segítése
3. § (1m) 13. Tudományos osztályokat (tudományos bizottságokat, területi bizottságokat) alakít
3. § (1n) 14. Nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis működtetése
3. § (1o) 15. A fiatal kutatók tudományos életpályájának elősegítése
3. § (1p) 16. A kutatók és a társadalom közötti kapcsolat erősítése
3. § (1q) 17. A tulajdonában lévő vagyonelemek használati jogának biztosítása az ELKH főhivatású kutatóhálózat tagjai számára
3. § (1a) 18. Kétévenként beszámol az Országgyűlésnek
3. § (2) 19. Évente tájékoztatja a Kormányt
3. § (3) 20. A tájékoztatókhoz adatokat kér és dolgoz fel
3. § (4)-(5)